

Sygn. akt: X U 198/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2015r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: SSR Alicja Rudnicka

Protokolant: Paulina Sarnowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 października 2015r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania **M. M.**

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w województwie (...)

z dnia 20 grudnia 2014r. znak: (...). (...)

w sprawie

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w województwie (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca, M. M., w dniu 16 lutego 2014 r. (data prezentaty) wniósł odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 20 grudnia 2014 r., znak (...). (...). Domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez zaliczenie go do znacznego stopnia niepełnosprawności.

W uzasadnieniu odwołania, wnioskodawca podniósł, iż jest osobą niezdolną do pracy i wymagającą długotrwałej opieki i pomocy innych. Wskazał, że naruszenie sprawności jego organizmu jest tak znaczne, iż bez pomocy innych osób nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych jak samoobsługa, poruszanie się i komunikacja. Wskazał, że jego stan zdrowia nie uległ zmianie od kilku lat, z pewnością nie poprawił się. Nie rozwija się. Bez pomocy bliskich nie potrafi się ubrać, odnaleźć drogi, zrobić zakupów (k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 13 marca 2015 r. (prezentata Biura Podawczego Sądu 17.03.2015 r.), organ – Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W., wniósł o jego oddalenie, z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy zarzucił, iż skład orzekający stwierdził, że werdykt organu I instancji jest zgodny z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa, wobec tego podtrzymał dotychczasowe rozstrzygnięcie. Stopień sprawności organizmu wnioskodawcy w świetle obowiązujących przepisów prawa, nie daje podstaw do zaliczenia go do znacznego stopnia niepełnosprawności. W ocenie organu odwoławczego stopień naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy w świetle norm prawnych ustawy rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jak również rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i

Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139, poz. 1328 z późn. zm.) nie uzasadnia zaliczenia do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zgodnie z ustawową definicją, dla ustalenia niepełnosprawności w stopniu znacznym niezbędne jest stwierdzenie u danej osoby naruszenia sprawności organizmu oraz 1) niezdolności do pracy lub zdolności do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, oraz konieczności sprawowania stałej lub długotrwałej opieki i pomocy w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wskazane przesłanki muszą wystąpić łącznie.

Biorąc pod uwagę dokumentację medyczną sprawy oraz ustalenia będące wynikiem bezpośredniego badania, wymogi ustawowe nie zostały spełnione (k. 16).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca, M. M. ma 22 lata.

W dniu 29 października 2014 r., Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w O. wydał orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, symbol niepełnosprawności -01-U. Orzeczenie wydano do 31 października 2018 r., wskazując iż niepełnosprawność istnieje od urodzenia, a ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 01 października 2014 r.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. wskazał, orzeczenie wydał na podstawie przeprowadzonego badania lekarskiego, wywiadu i analizy dokumentacji medycznej załączonej do wniosku, w szczególności zaświadczenia lekarskiego z dnia 9 lipca 2014 r., opinii z dnia 30 kwietnia 2014 r., 09 maja 2007 r., 15 kwietnia 2010 r., 24 października 2011 r., 21 września 2001 r., 08 maja 2002 r., 23 marca 2004 r., wyników badań z dnia 29 kwietnia 2009 r., 8 stycznia 2010 r., 28 stycznia 2011 r.

Dowód: orzeczenie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w O. z dnia 29 października 2014 r., znak (...) (k. 6, kserokopia, dokumentacja w aktach WZON – załącznik do akt sprawy oryginał)

W dniu 12 listopada 2014 r. (data prezentaty) wnioskodawca złożył odwołanie od orzeczenia organu I instancji i wniósł o ponowne rozpatrzenie wniosku.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że jest osobą, która bezwzględnie wymaga, na co dzień stałej opieki. Jest podopiecznym środowiskowego domu samopomocy w O., dokąd jest przywożony i odwożony, nie przygotowuje sobie sam posiłków, gdyż ma za słabą sprawność manualną, podobnie jest z myciem głowy, goleniem, ubieraniem się, wiązaniem butów. Zawsze w wykonywaniu tych czynności towarzyszy mu druga osoba. Nie robi zakupów. Nie potrafi sam pójść do lekarza. Nie jeździ sam autobusem. Trudność sprawia mu odkurzanie. Ma problem z pakowaniem swoich rzeczy, często je gubi. Nie potrafi rządzić pieniędzmi.

Dowód: odwołanie z dnia 12 listopada 2014 r. - dokumentacja w aktach WZON – załącznik do akt sprawy, oryginał)

Po rozpatrzeniu odwołania, analizie dokumentacji medycznej, poddaniu badaniom lekarskim wnioskodawcy oraz odebraniu od niego wywiadu dotyczącego jego stanu zdrowia, Wojewódzki Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W., orzeczeniem z dnia 20 grudnia 2014 r. uchylił zaskarżone orzeczenie w części i orzekł, że ubezpieczonego nie dotyczy odpowiednie zatrudnienie ani kwestia uczestnictwa w szkoleniach, wskazane jest jego uczestnictwo w terapii zajęciowej, a konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby jest konieczne według wskazań medycznych. Wskazał, że właściwie zostało ustalone, iż wnioskodawca jest niepełnosprawny w stopniu umiarkowanym. Przytoczone przez wnioskodawcę okoliczności i dokumentacja medyczna nie dały podstaw do zmiany stopnia niepełnosprawności.

Dowód: orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z dnia 20 grudnia 2014, znak (...). (...) (k. 7, kserokopia, dokumentacja w aktach WZON – załącznik do akt sprawy, oryginał)

Postanowieniem z dnia 30 marca 2015 r. Sąd na podstawie art. 468 § 2 pkt 4 i § 4 k.p.c. podjął czynności wyjaśniające przez zasięgnięcie opinii biegłych sądowych lekarzy z zakresu psychologii i psychiatrii na okoliczność ustalenia, czy stopień naruszenia sprawności organizmu M. M. w świetle norm ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. nr 139, poz. 1328 z późn. zm.) uzasadnia zaliczenie go do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Z psychologicznego i psychiatrycznego punktu widzenia z wnioskodawcą jest dobry i rzeczowy kontakt słowny. Cechuje go świadomość jasna. Posiada prawidłową orientację auto i allopsychiczną. Wnioskodawca w zachowaniu jest poprawny, chwilami denerwuje się i dość mocno gestykuluje. Jego nastrój i napęd jest w normie. Cechuje go afekt z tendencją do zalegania, ale modulowany, dostosowany do toku i treści wypowiedzi. Wnioskodawca nie ujawniał myśli ani tendencji suicydalnych. Nie wypowiadała urojeń, nie zdradzał omamów. Poziom inteligencji ogólnej wnioskodawcy w badaniu klinicznym występuje granicy upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim. Krytycyzm adekwatny do poziomu intelektu.

Biegli po analizie akt sprawy, dokumentacji lekarskiej i badaniu wnioskodawcy stwierdzili u wnioskodawcy upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim z miernie nasilonymi zaburzeniami emocji i zachowania, którego przyczyną jest nie tylko O1-U, ale również O2-P. Wnioskodawca, z punktu widzenia reprezentowanych przez biegłych specjalności, nie może być zaliczony do znacznego stopnia niepełnosprawności. Wobec tego zasadne jest orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) o zaliczeniu M. M. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Dowód: opinia biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii (k. 21-22v)

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako bezzasadne, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie, a w szczególności z akt WZON i znajdującej się tam dokumentacji medycznej oraz z opinii biegłych sądowych, Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca żądał zmiany orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 20 grudnia 2014 r. przez zaliczenie go do grupy osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym.

Zgodnie z art. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz.721), niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Wymieniona ustawa rozróżnia trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Stosownie do treści przepisu art. 4 ust. 1 powołanej ustawy do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Z kolei ust. 1 wymienionego przepisu zawiera definicję umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Zatem zaliczenie do któregośkolwiek stopnia niepełnosprawności wymaga spełnienia przesłanek warunkujących jego otrzymanie, które zostały zdefiniowane w art. 4 wyżej wskazanej ustawy.

Wobec medycznej natury okoliczności spornych, które były istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy, ich wyjaśnienie, wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego sądowego.

Biegli sądowi z zakresu psychologii i psychiatrii rozpoznali u wnioskodawcy upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim z miernie nasilonymi zaburzeniami emocji i zachowania.

Wg. opinii biegłych sądowych, brak jest podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do osób niepełnosprawnych stopniu znacznym.

Po analizie przedłożonej dokumentacji medycznej oraz przeprowadzonym badaniu przedmiotowym biegli sądowi wskazali, iż wnioskodawca nie może być zaliczony do znacznego stopnia niepełnosprawności w świetle norm prawnych ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. nr 131, poz. 1328 z późn. zm.). U wnioskodawcy występuje nieharmonijny rozwój funkcji poznawczych, lepiej rozwinięte są funkcje werbalne. W przeszłości występowały u niego także zaburzenia w sferze emocjonalnej, wolitywnej i kontaktów interpersonalnych oraz zaburzenia zachowania, symptomy nerwicowe i specyficzne zaburzenia rozwojowe. Leczony był na Oddziale Dziennym Psychiatrii dla Dzieci i Młodzieży. Orzekano wobec niego odroczenie obowiązku szkolnego, a w późniejszym okresie kontynuowanie nauki w ramach nauczania specjalnego w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej. Obecnie korzysta z warsztatów terapii zajęciowej w Gimnazjum Środowiskowym Domu Samopomocy w O.. Aktualnie u wnioskodawcy stwierdza się upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz miernie nasilone zaburzenia emocjonalne i zachowania. Orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 20 grudnia 2014 r. zostało przez biegłych uznane za zasadne, za wyjątkiem przyczyny orzeczonego stopnia niepełnosprawności. Zdaniem biegłych przyczyną niepełnosprawności wnioskodawcy jest nie tylko O1-U, ale także O2-P.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach WZON i aktach przedmiotowej sprawy, które zostały sporządzone przez podmioty profesjonalne i uprawnione oraz których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Odnosząc się do opinii biegłych sądowych Sąd uznał za wiarygodną opinię sporządzoną w toku niniejszego postępowania przez biegłych sądowych. W ocenie Sądu, wydana w sprawie opinia biegłych sądowych jest rzetelna, oparta na dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i Sąd w pełni podzielił dokonane w nich ustalenia, iż wnioskodawca jest niepełnosprawny w stopniu umiarkowanym, zatem orzeczenie organu rentowego było zasadne.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do zanegowania takiego stanowiska biegłych. Tym bardziej, że wydana opinia przez biegłych sądowych zawiera pełne i jasne uzasadnienie, uwzględniające rozpoznane u wnioskodawcy schorzenia i stopień ich nasilenia po przeprowadzonym leczeniu. Biegli sądowi obowiązani są zaś orzekać zgodnie z wiedzą medyczną, posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Zatem ich pole orzekania nie jest ograniczone żadnymi dodatkowymi kryteriami, poza obowiązującymi przepisami. Dlatego zdaniem Sądu, sporządzonej przez biegłych opinii, nie można odmówić rzetelności i fachowości co do medycznej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, w odniesieniu do obowiązujących przepisów. Tym bardziej, że są to specjaliści z dużym doświadczeniem medycznym i stażem orzecznictwem. Wydający w sprawie opinię biegli sądowi są specjalistami niezależnymi od stron i nie mają żadnego powodu, aby orzekać na korzyść którejkolwiek ze stron. Zgodnie z art. 282 § 2 k.p.c. w związku z art. 283 § 2 k.p.c. biegły sądowy wydający opinię w niniejszej sprawie złożył przed objęciem funkcji przysięgę, którą jest związany. Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłych, jak i ich rzetelności przy wydaniu opinii. Opinia biegłych sądowych podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przynajmniej kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

Warto tutaj przytoczyć pogląd Sądu Najwyższego ujęty w wyroku z dnia 19 grudnia 1990 r. (I PR 148/90, OSP 1991/11/300) stwierdził, iż „Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń”.

Należy zauważyć, iż w toku postępowania żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń do opinii biegłych sądowych, zatem opinia nie była kwestionowana przez strony postępowania.

Zgodnie z art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Samo niezadowolenie stron z opinii biegłych nie uzasadnia jednak zażądania dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych, tym bardziej, gdy strony nie zgłosiły do nich żadnych zastrzeżeń.

Sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje, czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz - mimo braku wiadomości specjalnych - ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii, tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami badań przedmiotowych i podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie sprawy. Z tego też względu zastosowanie art. 286 k.p.c. pozostawione jest uznaniu sądu, co jednak w niniejszej sprawie – zważywszy na powyższe okoliczności – nie dało podstaw do jego zastosowania.

Podkreślenia wymaga to, iż odczucia wnioskodawcy nie znajdują odzwierciedlenia w dowodach z opinii biegłych sądowych i nie mogą stanowić podstaw do zmiany decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. bowiem Sąd orzeka na podstawie całościowego materiału dowodowego, a w szczególności na dokumentacji medycznej.

Mając powyższe na uwadze, iż stan zdrowia wnioskodawcy i dolegliwości jakich doznaje, nie wskazały, iż wnioskodawca jest osobą niezdolną do pracy, Sąd na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Z tych względów Sąd Rejonowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.